

The Manhattan Declaration

Czech Translation

The official text of the Manhattan Declaration is the copyrighted English version which can be downloaded at the Manhattan Declaration website. Translations into other languages are provided as a courtesy and may not be exact.

Manhattan
Declaration.org

Manhattanská deklarace: Hlas křesťanského svědomí

Koncept 20. října 2009

Zveřejněno 20. listopadu 2009

Preambule

Křesťané jsou dědici 2000leté tradice hlásání Božího slova, hledání spravedlnosti ve společnosti a soucitné péče o chudé, utiskované a trpící.

I když plně uznáváme nedostatky a chyby křesťanských institucí a společenství ve všech dobách, hlásíme se k odkazu těch křesťanů, kteří zachraňovali odložená nemluvňata ze smetišť římských měst a veřejně odsuzovali schvalování zabíjení nemluvňat římskou státní mocí. Připomínáme si s úctou ty věřící, kteří v dobách moru zůstávali v římských městech, aby ošetřovali nemocné, a ty, kteří raději statečně umírali v Koloseu, než aby zapřeli svého Pána.

Když barbarské kmeny obsadily Evropu, křesťanské kláštery uchovávaly nejen Bibli, ale také literaturu a umění západní kultury. Byli to křesťané, kdo bojovali proti zlu otroctví: papežské výnosy ze 16. a 17. století odsuzovaly praxi otrokářství a jako první exkomunikovaly každého, kdo byl zapleten do obchodu s otroky; evangeličtí křesťané v Anglii vedení Johnem Wesleyem a Williamem Wilberforcem dosáhli ukončení obchodu s otroky ve své zemi. Křesťané pod Wilberforceovým vedením také vytvořili stovky společností na pomoc chudým, vězňům a dětem připoutaným řetězy ke strojům v továrnách.

V Evropě křesťané zpochybnili božské nároky králů a úspěšně nastolili vládu zákona a vyváženost mocí ve státě; to umožnilo vznik moderní demokracie. A v Americe byly křesťanské ženy v prvních řadách hnutí za volební právo. Velké kampaně 50. a 60. let za občanská práva byly

vedeny křesťany, kteří se dovolávali Písma a uplatňovali slávu Božího obrazu v každé lidské bytosti bez ohledu na rasu, náboženské vyznání, věk nebo společenské postavení.

Stejná oddanost k lidské důstojnosti vede křesťany v posledním desetiletí k úsilí vymýtit odlidšťující metlu obchodu s lidmi a sexuálního otroctví, k soucitné péči o oběti AIDS v Africe a k pomoci v nesčetných jiných případech lidských práv – od zajišťování čisté vody v rozvojových zemích k obstarávání obydlí pro tisíce dětí osiřelých v důsledku války, nemocí a diskriminace podle pohlaví.

Stejně jako naši předchůdci ve víře jsou i křesťané dneška povoláni hlásat Evangelium o drahocenné milosti, chránit pravou důstojnost lidské osoby a zastávat se obecného blaha (*common good*; termín „obecné blaho“ se v češtině někdy nahrazuje novějším souslovím „společné dobro“ – pozn. red.). Ve věrnosti svému pravému povolání, výzvě k následování, může církev službou ostatním vydatně přispívat k veřejnému dobru.

Prohlášení

My, ortodoxní, katoličtí a evangelikální křesťané, se od 28. září 2009 shromažďujeme v New Yorku, abychom učinili prohlášení, které následuje a které podepisujeme jako jednotlivci, ne jménem svých organizací, ale mluvíme ke svým společenstvím a ze svých společenství. Jednáme společně v poslušnosti k jednomu pravému Bohu, k trojjedinému Bohu svatosti a lásky, který si činí totální nárok na naše životy a tímto nárokem volá nás věřící ve všech dobách a ve všech národech, abychom hledali a hájili dobro všech, kdo nesou jeho obraz. Sepisujeme toto prohlášení ve světle pravdy založené na Písmu svatém, na přirozeném lidském rozumu (který sám je podle našeho názoru darem Boží dobrotivosti) a na samé povaze lidské osoby.

Vyzýváme všechny lidi dobré vůle, věřící stejně jako nevěřící, aby pečlivě uvážili a kriticky promýšleli témata, s nimiž se na ně obracíme, neboť

tento apel, spolu se svatým Pavlem, svěřujeme svědomí každého člověka před Boží tváří.

Třebaže si naši pozornost žádá celá oblast křesťanského mravního zájmu včetně zvláštní starosti o chudé a zranitelné, jsme obzvláště znepokojeni, že v naší společnosti jsou dnes kriticky ohroženy životy nenarozených, tělesně postižených a seniorů; že instituce manželství, již otřesená promiskuitou, nevěrou a rozvody, je ohrožena predefinováním, které ji přizpůsobuje módním ideologiím; že svoboda náboženství a práva svědomí jsou vážně ohroženy těmi, kdo by chtěli užívat nástroje donucení, aby přiměli věřící osoby zpronevěřit se svým nejhlubším přesvědčením.

Jelikož posvátnost lidského života, důstojnost manželství jako spojení manžela a manželky a svoboda svědomí a náboženství jsou zakládajícími principy spravedlnosti a obecného blaha, přikazuje nám naše křesťanská víra mluvit a jednat na jejich obranu. V tomto prohlášení obhajujeme:

- 1) hlubokou, podstatnou a rovnocennou důstojnost každé lidské bytosti jako tvora utvářeného k obrazu samého Boha, který má neodmyslitelná práva a stejnou důstojnost života;
- 2) manželství jako spojení muže a ženy, ustanovené Bohem od stvoření a historicky chápané věřícími a stejně tak i nevěřícími jako nejzákladnější instituce ve společnosti;
- a 3) náboženskou svobodu, která má základ v povaze Boha, v příkladu Ježíše Krista a v inherentní svobodě a důstojnosti lidských bytostí stvořených k Božímu obrazu.

Jsme křesťané, kteří se spojili přes historické hranice církevních rozdílů, abychom potvrdili své právo – a co je důležitější, abychom se chopili své povinnosti – mluvit a jednat na obranu těchto pravd. Slibujeme si navzájem a svým souvěrcům, že nás žádná síla na zemi, ať kulturní, nebo politická, nezastraší k mlčení nebo souhlasu. Je naší povinností hlásat

Evangelium našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista v jeho plnosti, vhod i nevhod. Kéž nám Bůh pomáhá, abychom v této povinnosti neselehali.

Život

Tak Bůh stvořil člověka, ke svému obrazu stvořil jej; jako muže a ženu stvořil je. (Gn 1,27)

Já jsem přišel, aby měli život, a aby ho měli v plnosti. (Jan 10,10)

Ačkoli se veřejné mínění posouvá ve směru pro život, se smutkem zjišťujeme, že u naší vlády (v USA – pozn. překl.) dnes převažuje propotratová ideologie. Mnozí v současné administrativě chtějí zlegalizovat umělé potraty v kterémkoli stupni vývoje plodu a chtějí, aby se potraty hradily z peněz daňových poplatníků.

Většina v obou komorách Kongresu zastává propotratové názory. Nejvyšší soud, jehož neblahý rozsudek ve sporu *Roe vs. Wade* v roce 1973 zbavil nenarozené právní ochrany, nadále zachází s potraty na žádost jako se základním ústavním právem, ačkoli nadále potvrzuje některé limitované restrikce potratů. Prezident říká, že chce omezit „potřebu“ potratů – to je chvályhodný cíl. Ale také slíbil, že udělá potraty snáze a v širším měřítku dostupné odstraněním zákonů zakazujících financování vládou, požadujících čekací období pro ženu žádající potrat a souhlas rodičů u potratů na nezletilých.

Od odstranění těchto důležitých a účinných zákonů pro život se nedá rozumně očekávat nic jiného než významný vzrůst počtu potratů na žádost, a tedy zmaření životů nesčetných dětí ještě před narozením. Naše přesvědčení o posvátnosti života není věcí stranické loajality, protože uznáváme, že v době 36 let od rozsudku *Roe vs. Wade* byli volení představitelé i pověřenci obou velkých politických stran spoluvinní při zákonném schvalování toho, co papež Jan Pavel II. popsal jako „kulturu smrti“.

Vyzýváme všechny státní činitele, volené i pověřené, aby chránili všechny členy naší společnosti a sloužili jim, včetně těch nejvíce opomíjených, těch, kteří nemají vlastní hlas a kteří jsou zranitelní.

Kultura smrti nevyhnutelně snižuje cenu těch zranitelných mezi námi, život ve všech jeho stádiích a podmínkách podporováním přesvědčení, že životy, které jsou nedokonalé, nezralé nebo nevhodné, lze zlikvidovat. Jak předpovědělo mnoho předvídavých osob, snížení ceny života, které začalo umělými potraty, nyní metastázuje.

Například výzkum, při němž jsou ničena lidská embrya, a jeho financování z veřejných prostředků je podporován ve jménu vědy a vyvíjení léčebných postupů pro nemoci a zranění. Prezident a mnozí v Kongresu přejí rozšíření výzkumu embryí tak, aby bylo z peněz daňových poplatníků financováno takzvané „terapeutické klonování“. To by vedlo k masové průmyslové produkci lidských embryí, jež by pak byla zabíjena pro vytváření geneticky přizpůsobených kmenových buněk a tkání.

Na druhém konci života ohrožuje život zranitelných seniorů a postižených osob mohutnější hnutí podporující asistovanou sebevraždu a „dobrovolnou“ eutanazii.

Eugenické pojmy, jako doktrína o „životě, který nestojí za to, aby byl žit“ byly poprvé navrhovány v salónech intelektuálních elit Ameriky a Evropy ve 20. letech minulého století. Byly dlouho pohřbeny v hanbě po hrůzách poloviny 20. století a nyní se vrací z hrobu. Jediný rozdíl je v tom, že nyní jsou pojmy eugeniků odívány do jazyka „svobody“, „autonomie“ a „volby“.

Chceme být jednotní a neúnavní ve svém úsilí odvrátit licenci k zabíjení, jež začala u nenarozených určených k potratu. Chceme dále, jako vždy dosud, pracovat tak, abychom přinášeli pomoc, úlevu a péči těhotným ženám v nouzi a těm, jež pociťují vinu po potratu, stejně jako se rozhodně stavíme proti zkaženému a degradujícímu pojetí, že může být v nejlepším zájmu žen podstoupit uvážene usmrcení vlastních nenarozených dětí.

Naše poselství je a má i v budoucnu vždy být takové, že spravedlivá,

humánní a vpravdě křesťanská odpověď na problém těhotenství pro nás všechny je projevovat lásku a péči matce stejně jako dítěti.

Skutečně prorocké křesťanské svědectví bude naléhavě vyzývat ty, jimž byla svěřena časná moc, aby plnili první odpovědnost vlády: chránit slabé a zranitelné proti násilnému útoku a činit to bez zvýhodňování, stranictví a diskriminace. Bible nám přikazuje, abychom bránili ty, kdo se sami nemohou bránit, mluvit za ty, kdo sami nemohou mluvit. A tak bráníme nenarozené, postižené a závislé a mluvíme v jejich zájmu. Musíme činit jasným, co činí jasným Bible a světlo rozumu. Musíme být ochotni bránit životy našich bratří a sester v každé fázi vývoje a ve všech podmínkách, i s rizikem a za jistou cenu pro nás a pro naše instituce.

Naše starost není omezena na náš vlastní národ. V globálním měřítku jsme svědky případů genocidy a „etnických čistek“, nedostatku pomoci těm, kdo trpí jako nevinné oběti války, zanedbávání a týrání dětí, vykořisťování bezbranných pracovních sil, sexuálního obchodu s děvčaty a mladými ženami, opouštěním starých lidí, rasového útlaku a diskriminace, pronásledování věřících všech vyznání a nedostatečné snahy zastavit šíření nemocí jako AIDS. Vidíme tato selhání jako důsledky téže ztráty smyslu pro důstojnost lidské osoby a pro posvátnost lidského života, která je hnací silou potratového průmyslu i hnutí pro asistovanou sebevraždu, eutanazii a klonování člověka pro biomedicínský výzkum. A naší věcí je, jak tomu musí být, skutečně zásadová etika lásky a život pro všechny lidské bytosti za všech okolností.

Manželství

Člověk řekl: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženu se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“ Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě, a stanou se jedním tělem. (Gn 2,23–24)

Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církev. A tak každý z vás ať miluje svou ženu jako sebe sama, a žena ať má před mužem úctu. (Ef 5,32–33)

V Písmu je stvoření muže a ženy a jejich jednota jako manžela a manželky korunou Božího díla stvoření. V předávání života a výchově dětí je muži a ženě dána veliká čest být partnery Boha samého.

Manželství je tedy první instituce lidské společnosti – ve skutečnosti v ní mají všechny ostatní instituce základ. V křesťanské tradici o manželství mluvíme jako o „svátosti“, abychom ukázali na skutečnost, že je to instituce zřízená Bohem, požehnaná Kristem jeho účastí na svatbě v Káně v Galileji. V Bibli sám Bůh manželství žehná a má je v nejvyšší vážnosti.

Rozsáhlá lidská zkušenost potvrzuje, že manželství je původní a nanejvýš důležitá instituce k uchování života, zdraví, výchovy a prosperity všech osob ve společnosti. Kde je manželství ve vážnosti a kde se rozvíjí kultura manželství, tam z toho mají prospěch všichni – sami manželé, jejich děti i komunity a společnosti, v nichž žijí. Kde se kultura manželství začíná narušovat, rychle se projevují patologické společenské jevy všeho druhu. V průběhu posledních dekád jsme bohužel byli svědky vážného narušení kultury manželství přímo v naší zemi.

Snad nejvýmluvnějším – a nejvíce alarmujícím – ukazatelem je procento dětí narozených mimo manželství. Před necelými 50 lety to bylo méně než 5 %, dnes je to přes 40 procent. Naše společnost – a zejména její nejchudší a nejzranitelnější vrstvy, kde je procento dětí narozených mimo manželství značně vyšší než celostátní průměr – za to platí obrovskou cenu v delikvenci, rozšíření drog, zločinnosti, počtu uvězněných, beznadějí a zoufalství. Jinými ukazateli jsou široce rozšířená nemanželská sexuální soužití a pustošivě vysoké procento rozvodů.

Se smutkem vyznáváme, že křesťané a naše instituce příliš často skandálně selhávaly ve snaze udržet instituci manželství a ukázat světu

pravý význam manželství. Nakolik jsme příliš snadno přijímali kulturu rozvodů a mlčeli k společenským praktikám, které podkopávají důstojnost manželství, kajeme se a vyzýváme k pokání všechny křesťany.

K upevnění rodin musíme přestat s přikrášlováním promiskuity a nevěry a obnovit v našich lidech smysl pro hlubokou krásu, tajemství a svatost věrné manželské lásky. Musíme reformovat chybně pojaté přístupy, které vedly k oslabení instituce manželství, například zdiskreditovanou ideu jednostranného rozvodu. Musíme působit v právní, kulturní i náboženské oblasti, abychom mladým lidem vštípli zdravé chápání povahy manželství, jeho nároků i důvodů, proč stojí za to ony závazky a oběti, jež na sebe věřící manželé berou.

Snaha redefinovat manželství, a dodat tak uznání stejnopohlavním a polygamním svazkům je spíše symptomem než příčinou narušení kultury manželství. Odráží se v ní ztráta pochopení srozumitelného významu manželství, jak byl ztělesněn v našem občanském a církevním právu a ve filosofické tradici, jež přispěla k utváření práva.

Přesto je velmi důležité této snaze odporovat, protože kdybychom jí ustupovali, znamenalo by to, že se vzdáváme možnosti obnovit zdravé porozumění manželství a znovu vytvořit životaschopnou kulturu manželství. Znamenalo by to uvolnit místo falešnému a destruktivnímu přesvědčení, že v manželství jde jen o milostné vzplanutí a jiná uspokojení pro dospělé, a nikoli – podstatným způsobem – o plození a jedinečnou povahu a hodnotu aktů a vztahů, jejichž smysl vyplývá z jejich schopnosti rodit, podporovat a chránit život. V manželském společenství a v péči o děti, (jež jsou jako Boží dar plodem jejich manželské lásky) objevujeme hluboké důvody pro manželskou smlouvu a pro její dobrodiní.

Uznáváme, že existují lidé se sklonem k homosexuálnímu a polygamnímu chování a vztahům, stejně jako jiní mají sklon k jiným formám nemorálního chování. Soucítíme s lidmi s takovými sklony; máme k nim

úctu jako k lidským bytostem, které mají hlubokou, sobě vlastní a stejnou důstojnost; a projevujeme úctu těm mužům a ženám, kteří se snaží, často s malou mírou pomoci, odporovat pokušení a touhám, které pokládají neméně než my za nezvládnutelné. Stojíme na jejich straně, i když kolísají. My sami neméně než oni jsme hříšníci, kteří nesplňují Boží záměr s našimi životy. My sami neméně než oni neustále potřebujeme Boží trpělivost, lásku a odpuštění.

Vyzýváme celé křesťanské společenství k odporu vůči sexuální nemorálnosti a zároveň ke zdrženlivosti v opovržlivém odsuzování těch, kdo jí podléhají. Naše zavrhování hříchů, jakkoli rozhodné, se nikdy nesmí stát zavrhováním hříšníků. Neboť každého hříšníka, bez ohledu na hřích, miluje Bůh, který nechce naši zkázu, nýbrž obrácení našich srdcí. Ježíš volá všechny, kdo kráčí mimo stezku ctnosti, k „znamenitější cestě“. Jako jeho učedníci chceme v lásce pomáhat každému, kdo jeho volání slyší a přeje si na ně odpovědět.

Uznáváme dále, že existují upřímní lidé, kteří v otázkách sexuální morálky a povahy manželství s námi, s učením Bible ani s křesťanskou tradicí nesouhlasí. Někteří, kdo vstupují do stejnopohlavních a polygamních svazků, nepochybně pokládají své svazky skutečně za manželské. Nechápu však, že manželství je možné díky sexuální komplementaritě muže a ženy a že komplexní sdílení života, jímž manželství je, zahrnuje takovou tělesnou jednotu, která biologicky spojuje manžela a manželku jako reprodukční jednotku. Tělo totiž není pouhý vnější nástroj lidské osoby, ale opravdu je částí personální skutečnosti lidské bytosti. Lidské bytosti nejsou pouhá centra vědomí, emocí, mysli nebo ducha sídlícího v ne-personálních tělech. Lidská osoba je dynamická jednotka těla, mysli a ducha. Jeden muž a jedna žena vytvářejí manželství, když se vzdávají všeho jiného a slibují si celoživotní oddanost, a nalézají tak sdílení života na všech úrovních bytí – biologické, citové, praktické, povahové, duchovní – ve vzájemném odevzdání, které je zpečetěno, dovršeno a aktualizováno milujícím sexuálním spojením, v němž se manželé stávají jedním tělem,

ne pouze v metaforickém smyslu, ale tím, že svým chováním společně splňují podmínky plození.

Proto jsou konzumovaná manželství v křesťanské tradici a historicky v západním právu nerozlučitelná a nelze je anulovat kvůli neplodnosti, třebaže povaha manželského vztahu je utvářena a strukturována jeho vnitřní orientací na velké dobro plození.

Chápeme, že mnoho našich spoluobčanů včetně některých věřících je přesvědčeno, že historická definice manželství jako spojení jednoho muže a jedné ženy je jistým popřením rovnosti občanských práv. Nevědí, jak by odpověděli na námitku, podle níž by ani jim ani komukoli jinému nezpůsobilo škodu, kdyby občanský zákon přiznal dvěma mužům nebo ženám, kteří spolu žijí v sexuálním partnerství, status „manželů“. Vždyť by se to nijak nedotklo jejich vlastního manželství, či snad ano? Při bližším přihlédnutí však argument, že zákony určující jeden druh manželství neovlivní druh jiný, nemůže obstát. Pokud by něco dokazoval, dokazoval by až příliš mnoho: předpoklad, že legální status jednoho typu manželství nemá vliv na jiný, by obhajoval nejen homosexuální svazky; mohl by být se stejnou platností prosazován u partnerství s více osobami, u polygamií domácností, dokonce i u domácností dospělých bratří nebo sester žijících v incestních vztazích.

Měly by být všechny tyto typy svazků na základě rovnosti občanských práv uznány jako zákonná manželství a byly by zcela bez účinků na jiné vztahy? Nikoli. Pravdou je, že manželství není něco abstraktního nebo neutrálního, co může zákon legitimně definovat a redefinovat podle přání těch, kdo mají moc a vliv.

Nikdo nemá občanské právo na to, aby byl jeho nemanželský vztah pokládán za manželství. Manželství je objektivní skutečnost – na smlouvě založené spojení manžela a manželky –, kterou je zákon povinen uznávat a chránit v zájmu spravedlnosti a obecného blaha. Jestliže tomu nedostojí, má to za následek opravdové společenské škody.

Za prvé je ohrožena náboženská svoboda těch, pro něž je pojetí manželství záležitostí svědomí. Za druhé se urážejí práva rodičů, jelikož se ve školách užívají programy rodinného života a sexuální výchovy, které mají děti učit, že osvědčené chápání uznává jako „manželství“ taková sexuální partnerství, jež jsou podle přesvědčení mnoha rodičů nemanželská a vnitřně nemorální. Za třetí vzniká škoda na obecném blahu občanské společnosti, když se sám zákon ve své zásadní pedagogické funkci stává nástrojem podryvání zdravého chápání manželství, na němž podstatně závisí rozkvět manželské kultury v každé společnosti. Dnes máme bohužel velmi daleko ke vzkvétající kultuře manželství. Ale chceme-li začít zásadně důležitý proces reformy našich zákonů a mravů, abychom takovou kulturu znovu vybudovali, pak poslední věcí, kterou si můžeme dovolit, je redefinovat manželství tím způsobem, že včleníme do našich zákonů klamné prohlášení o tom, čím je manželství.

Z lásky a z úzkostného zájmu o obecné blaho (ne tedy kvůli předsudkům) se zavazujeme, že budeme neúnavně usilovat o zachování právní definice manželství jako svazku jednoho muže a jedné ženy a o obnovu kultury manželství. Můžeme jako křesťané dělat něco jiného? Bible nás učí, že manželství je ústředním prvkem úmluvy Božího stvoření. Právě svazek manžela a manželky zrcadlí svazek Krista a církve. A tak jako Kristus chtěl z lásky vydat sám sebe za církvev jako naprostou oběť, tak chceme i my z lásky přinést jakékoli oběti, jež na nás budou vyžadovány v zájmu nesmírného pokladu, jímž manželství je.

Náboženská svoboda

Duch Panovníka Hospodina je nade mnou, Hospodin mě pomazal k tomu, abych nesl radostnou zvěst pokorným, poslal mě obvázat rány zkroušených srdcem, vyhlásit zajatcům svobodu a vězňům propuštění. (Iz 61,1)

Dávejte císařovi, co je císařovo, a co je Božího, Bohu. (Mt 22,21)

Boj o náboženskou svobodu byl po staletí dlouhý a usilovný, ale není to žádná nová myšlenka nebo poslední vývoj. Povaha náboženské svobody je zakotvena v povaze Boha samého, Boha, který je nejplněji poznán v životě a díle Ježíše Krista. První křesťané, rozhodnutí následovat Ježíše věrně v životě i ve smrti, se odvolávali na způsob, jímž se uskutečnilo Vtělení: „Poslal snad Bůh Krista, jak se někteří domnívají, jako tyrana, který vyvolává strach a hrůzu? Ne, ale poslal ho v laskavosti a mírnosti..., protože donucování není atributem Boha” (List k Diognétovi 7,3–4). Tak má právo na náboženskou svobodu svůj základ v příkladu Krista samého a v samotné důstojnosti člověka, stvořeného k obrazu Božímu – důstojnosti, jak to prohlašovali naši Zakladatelé, jež je vlastní každému člověku a která je poznatelná pravým rozumem.

Křesťané vyznávají, že Bůh sám je Pánem svědomí. Úhelným kamenem neomezovaného svědomí je imunita vůči náboženskému donucování. Nikdo by neměl být nucen přijmout nějaké náboženství proti své vůli, ani by nemělo být věřícím lidem zakazováno uctívat Boha podle jejich svědomí nebo svobodně a veřejně vyjadřovat své hluboké náboženské přesvědčení. To, co platí pro jednotlivce, platí i pro náboženské komunity.

Je ironií, že ti, kdo dnes prosazují právo zabíjet nenarozené, staré a postižené a také právo provozovat nemorální sexuální praktiky, a dokonce právo požadovat pro vztahy na těchto praktikách založené uznání zákonem – že tito lidé jsou velmi často připraveni podupat svobodu druhých vyjadřovat své náboženské a mravní závazky vůči posvátnosti života a důstojnosti manželství jako svazku muže a ženy.

Vidíme například úsilí oslabit nebo odstranit klauzule o námitce svědomí, a tak nutit instituce chránící život (včetně církevních nemocnic a klinik), i lékaře, chirurgy, sestry a další zdravotnické profesionály, kteří brání život, aby prováděli nebo se účastnili potratů. Vidíme, jak se antidiskriminační

ustanovení používají k donucování náboženských institucí, podniků a poskytovatelů rozmanitých služeb, aby jednaly v souladu s aktivitami, které považují za hluboce nemorální – jinak musejí opustit svou službu. Například v Massachusetts po schválení „homosexuálních manželství“ musejí katolické charity nakonec ukončovat svou po staletí provozovanou pomoc sirotkům, jež umísťují do dobrých domovů, než aby přijaly nařízení umísťovat děti do homosexuálních domácností, což je v rozporu s katolickým morálním učením. V New Jersey – po uzákonění kvazimanželských „civilních svazků“ – přišla jedna metodistická instituce o osvobození od daní, když z důvodů náboženského svědomí odmítla poskytnout své zařízení ke slavnostnímu žehnání homosexuálním svazkům. V Kanadě a v některých evropských zemích jsou křesťanští duchovní postihováni za to, že kážou biblická ustanovení proti homosexuálním praktikám. Nové americké zákony proti nenávisti vyvolávají obavy z podobných postupů u nás.

V posledních desetiletích projevuje stále větší množství rozsudků úpadek úcty k náboženským hodnotám v médiích, v akademickém i politickém životě, a výsledkem jsou omezení pro svobodný náboženský projev. Spatřujeme v tom hrozivý vývoj, ne jen proto, že jde o hrozbu individuální svobodě, zaručené každému člověku bez ohledu na vyznání, ale proto, že tento trend ohrožuje obecné blaho a kulturu svobody, na níž je založena vláda naší republiky. Omezování svobody svědomí nebo práva najímat do náboženských institucí lidi v souladu s jejich vírou a náboženským přesvědčením подрývá působení zprostředkujících struktur společnosti, jež byly vždy nárazníkem proti přehnané autoritě státu, což vede k „měkkému“ despotismu, před nímž prorocky varoval Tocqueville¹. Dezintegrace občanské společnosti je předstupněm tyranie.

Jako křesťané bereme vážně biblické napomenutí, abychom respektovali a poslouchali ty, kdo mají autoritu. Věříme v zákon a ve vládu zákona. Uznáváme povinnost jednat v souladu se zákony, ať se nám líbí, nebo ne,

pokud tyto zákony nejsou hrubě nespravedlivé nebo nevyžadují dělat nespravedlivé nebo nemravné věci. Podle Bible je účelem zákona chránit řád a sloužit spravedlnosti a obecnému blahu, ale nespravedlivé zákony – zejména ty, které chtějí nutit občany jednat proti spravedlnosti – podrývají obecné blaho, spíše než by mu sloužily.

V prvních dnech církve křesťané odmítali dělat kompromisy při svém hlásání Evangelia. Ve 4. kapitole Skutků se píše, jak bylo Petrovi a Janovi nařízeno přestat kázat. Jejich odpověď zněla: „Posudte sami, zda je před Bohem správné, abychom poslouchali vás a ne jeho. Neboť o tom, co jsme viděli a slyšeli, nemůžeme mlčet.“ Po staletí křesťanství učilo, že občanská neposlušnost je nejen dovolena, ale někdy je i nutná. Není snad výmluvnější obrany práv a povinností náboženského svědomí, než ta, kterou formuloval Martin Luther King Jr. ve svém „*Dopisu z birminghamského vězení*“. King psal z výslovně křesťanské perspektivy a citoval křesťanské autory jako Augustina a Tomáše Akvinského. Tvrdil, že spravedlivé zákony pozdvihují a zušlechťují lidi, protože jsou zakořeněny v mravním zákoně, jehož posledním zdrojem je Bůh sám. Nespravedlivé zákony degradují lidi. Protože nemají jinou autoritu než prostou lidskou vůli, nemohou zavazovat ve svědomí. Kingova ochota jít do vězení, než se přizpůsobit právní nespravedlnosti, je příkladná a inspirující.

Protože ctíme spravedlnost a obecné blaho, nesmíme se s žádným ustanovením, které chce nutit naše instituce, aby se účastnily potratů, výzkumu ničícího embrya, asistované sebevraždy a eutanazie nebo jakéhokoli jiného činu působícího proti životu. Nejsme vázáni žádným nařízením, jež nás nutí, abychom žehnali nemravným sexuálním svazkům, považovali je za manželství nebo něco podobného. Nepřestaneme hlásat pravdu o mravnosti a nemravnosti a manželství a rodině. Plně a bez váhání budeme dávat císaři, co jeho jest. Ale za žádných okolností císaři nedáme to, co je Boží. □□

Přípravný výbor

Robert George

profesor, McCormick profesor právní vědy, Princetonská univerzita

Timothy George

profesor, Beeson Divinity School, Samfordská univerzita

Chuck Colson

zakladatel, Chuck Colson Center for Christian Worldview (Lansdowne, VA)

¹ Alexis de Tocqueville: *Demokracie v Americe*

Copyright 2009 Charles Colson, Robert George, Timothy George

Přeložili Václav a Michaela Freiovi. Copyright 2010 Res Claritatis.